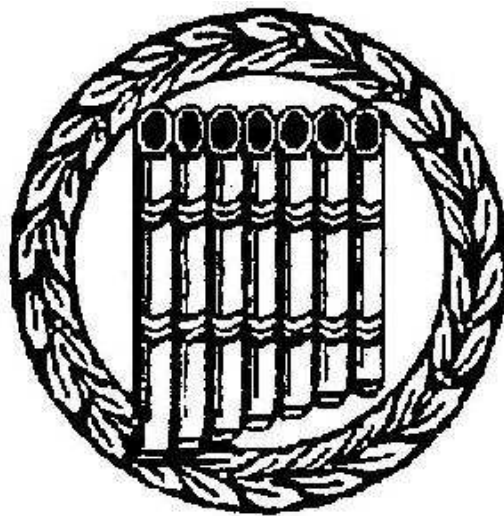

ROČENKA

kmene OS

2004

Příloha Kmenových novin OS část A

Sestavil Jiří Žáček – Gog, člen 1. OS klubu Přátelé Vavry a zpravodaj náčelnictva kmene OS, za použití zdrojů: Skautského almanachu 1923 a časopisu Skaut – Junák. Autorskými příspěvky se podílí: Čestmír Janata – Dafne, Láďa Karel, Viktor Krbec – Viki, Jaroslav Mašek – Hadži, Zdeněk Mika – Toomaj, Mirek Pergler – Dany, Jiří Podlipný, Antonín Skřivan – Monti, Jaroslav Skoupý – Robin, Jiří Šperl – Poříz, Vladimír Stöhr, Mirko Vosátka – Grizzly.

Úvod

Vydávání podobných souborů, jako je Ročenka, lze dvěma způsoby. Jednodušší postup spočívá v tom, co objevím, ihned vydám. Není to uspořádané, soubory dělají dojem, zejména při sledování po delší době, určitého neuspořádání nebo dokonce zmatku. Jako dokonalejší postup se zdá velmi dlouho sbírat podkladové materiály, poté je časově a námětově seřadit a vydat. Vydáte tento dokonalejší sborník, abyste zjistili, že jste získali další materiály, a že jste v původní situaci, máte nové příspěvky, které již těžko zařadíte do vydaných sborníků. Vraťme se tedy k jednodušší verzi, vydávejme příspěvky průběžně, jak přicházejí, dostanou se dříve ke čtenářům, a skautská paměť bude plnit bezprostřední službu.

(U historických článků byl ponechán původní pravopis)

Něco pro Old Skauty: Píše „Jeden z Pětky“.

Na Národních slavnostech skautských, konaných v červenci 1922 v Praze, podivovali se cizinci vysokému stupni, jehož český skauting ve svém vývoji dosáhl. Bylo slyšet nemálo pochvalných slov a nejvíce se úsudek cizích hostů sjednocoval v tvrzení, že náš skauting nemá vzoru v celém světě; že jest svůj, slovansky rázovitý.

A protože nemalému zájmu hostů těšily se i vzdušné klubovny na kolech či v koruně stromu, postavené některými kluby Old Skautů, prý dosud nikde ve skautském světě nevidané, patří část té pochvaly i nám, Old Skautům. A jistě také mnohý z nás pod mohutným dojmem celkového výsledku slavností hrději si vykračoval a sebevědoměji zvedal hlavu: „Hle, naše (tedy i moje) práce!“.

Než, ruku na srdce! Kolik nás nepotřebuje říkat jen „naše“ práce, ale může hrdě vyřknouti i ona slova v závorce? Jest jistě mezi námi dosti poctivých, pilných, a zkušených pracovníků, kteří pracují nehlučně, obětavě a vydatně a kterým jedině děkujeme za docílené. výsledky, ale těch jest přece jen stále málo. Jinak pohled do klubů, mezi ostatní bratry, není příliš povznášející. Nejvíce zarmucujícím zjevem jest nedostatek pochopení pro Oldskauting.

Nejřidčeji a nejméně se přemýšlí mezi námi právě o otázce kdo je Old Skaut? Nestačí jen konstatovati, že skaut starší osmnácti let. Nutno si též uvědomiti, co z toho logický vyplývá. Že jest . skutečně „starším“ skautem, že podrobil se skautskému výcviku a výchově v řadovém oddíle, prošel některými odbornými kursy a s prospěchem alespoň dobrým odbyl si všechny zkoušky. Že v případě potřeby byl by schopen okamžitě převzít samostatně vedení oddílu. To jest, jak jiný poznamenal, logický výsledek uvažování a jistě každý z hostů viděl v nás takovéto „starší skauty“.

Ale zde, bohužel, jest háček, bývalých junáků je mezi námi málo. Velká většina bratří přišli k Old Skautům jako úplní nováčkové. Neměli o skautingu ani potuchy a leckde jí nemají podnes. Nechci jim vytýkati, že se o junáctví nestarali dříve, až teď, kdy věkem svým patří už mezi „starší“ sám jsem z nich, ale nelze prominouti, nestarají-li se valně ani dnes o skautskou myšlenku. Jest věru trapno někdy pozorovati, jak si kdo Old skauting představuje. Jeden jako příjemné, lenošivé vyvalování se v lese či u řeky, druhý jako turistiku, která tábořením a podobnou „indiánštinou“ nabývá zvláště pikantní příchuti, a nejednou možno slyšeti definici činnosti Old skauta“. „Chodím na výlety a to přece stačí! Snad nebudu dělat to, co dělají malí hoši!“

Hle kámen, o němž tak často se klopýtá a který v podstatě záleží jen v nepochopení junáckých zásad, Vy bratři, kteří tak soudíte, uvědomte si, že skauting není cílem, nýbrž cestou k cíli vedoucí a tímto cílem, že jest ušlechťení těla i duše. K dosažení této ušlechtilosti užívá skauting

v řadových oddílech; vedle úzkého styku s přírodou, různých cvičení. a her, myslíte, bratři, že když jste vyrostli ze sféry, těchto her, když jste poznali kousek pravdivějšího života, že už jste ušlechtilějšími? Myslíte, že nejste-li již desetiletými hochy; aby vás mohla bavit dětská hra, že už tím zaniká pro vás potřeba ušlechťovati se?

Naopak, tím více jest vám toho třeba: Nemůže vám ovšem již sloužit za pomůcku vše, co ukazuje cestu školním dětem; nemůže vám být vůdce ve všem rádcem, ale to buď právě vaší chloubou, že pokračujete ve vytváření své individuality samostatně: Svě **Já** vyzvedněte každý co nejvýše a společný život v klubu necht' jest jediným bratrským závodem o dosažení nejvyšší mety. Necht' nikdo z vás nehne ani prstem jen proto, že tak dělá druhý; čiňte jen to, co vy sami chcete, rozumějte mi však, nemyslím anarchii v klubech, nýbrž abyste vše, co děláte, dělali ne proto, že to stanovy příkazují, ale proto, že vy to chcete dělat! A abyste si. byli jisti, že jdete dobrou cestou, ptejte se před každým podnikem sama sebe, zda máte právo, zda jste povinni a zda schopni zamyšlené provést. A ve styku jak s bratřími, tak s každým člověkem, hleďte, aby i každé slovo vaše, vedle skautských požadavků pravdivosti, uctivosti atd.; bylo též. užitečné, laskavé a krásné. Nebude-li mezi námi zbytečných řečí, nebude-li nevrlych a nechutných slov, z nichž tak mnohá nedorozumění a malicherné hádky povstávají, jak jiný, jak radostnější život bude v našich klubech!

A konečně, nemyslete, že jste skauty, abyste toto dělali, nýbrž že jimi jste, protože to děláte a budiž vaší radostnou hrdostí, že jako Old Skauti, jsouce současně již samostatnými občany, jste především vy povolání hlásati ideál dokonalého lidství svými myšlenkami, slovy i skutky. A to nejen ve chvílích, kdy jste oblečeni v kroj, nebo máte na prsou lilii, odznak čistoty, krásy a důstojné něhy, ale v každý okamžik svého života a vůči každému bratru, člověku.

(Skautský almanach 1923, str. 24)

Stručné informace

Odbor Old skautů čítá nyní 41 klubů a 2 hlídky (v Horněmčí u Uherského Brodu a v Lomnici nad Popelkou) s celkovým počtem asi 570 členů. Dívčí odbor O. S. sestává ze čtyř klubů pražských. Roku 1922 podnikl odbor zdařilý sjezd v květnu na Jarově za účasti téměř všech klubů pražských; dále zúčastnil se plným počtem Národních slavností skautských i holdu skautů na hradě pražském. Druhý podzimní sjezd podniknut 14. a 15. října v Kokořínském údolí. Veškeré zprávy, týkající se Odboru zasílány buďte na tajemníka L. Karla, Praha VII., Belcrediho 549; zprávy týkající se registrování členstva na K. Dobroruku, Žižkov, Palackého 4.

(Skautský almanach 1923, str. 27)

SKAUT-JUNAK (dobové zprávy)

Oldskautské lyžařské závody konaly se v neděli na Krausových Boudách v Krkonoších za účasti 41 závodníků, z nichž téměř všichni závod dokončili. Závod pořádaný Sdružením Oldskautů lyžařů konal se již v rámci letošních Táborů slovanských skautů (Slovanské jamboree), které tímto podnikem byly velmi zdařile neoficiálně zahájeny. (S-J 80 / 1930)

Old skauti a 1. Slovanské Jamboree v Praze 1930 Jako jiné skautské složky, tak i Odbor OS připravuje důstojnou oslavu jubilea skautingu u nás. Odboru vyhrazeno jest zvláštní tábořiště, na němž vybuduje 1. OS klub Praha vzorný ukázkový tábor, jehož specialitou bude přenosný srub. V tomto táboře soustředí se život nejen pražských, nýbrž i venkovských bratří, kteří svými vystoupeními přednesou veřejnosti činnost i zábavu této věkově nejstarší skupiny Svazu. Členové mimopražských klubů zúčastní se tábora programem, táboří však se župou a jsme přesvědčeni, že v plném počtu budou pracovat na

župních přípravách svých žup. Uplatní takto nejlépe svoje zkušenosti a učiní tím záslužný kus propagační práce pro Old skauting. (S-J 107 / 1930)

1. klub OS Přátelé Vatry, který založen byl v dnech převratových, konal 8. ledna t.r. bilanci své činnosti v roce 1930. Klub čítá 24 činných členů, 15 přispívajících a 3 čestné. Konal 3 přednášky, 1 taneční vínek a lyžařské matiné, podmínky tyto vyzněly jak po stránce morální, tak i finanční s dobrým úspěchem. Mimo to klub uspořádal klubové lyžařské závody, 2 volejbalové turnaje, účastnil se lehkotletických závodů OS a různých tělovýchovných podniků. Členstvo vlastní 8 chat na levém břehu Vltavy (nad Štěchovicemi), jež se dělí na dvě osady: Hiawatha a Nová Vatra. V létě jest čilý život v osadách, kde členstvo tráví i své dovolené. Též 5 členů podniklo pod vlajkou klubu třínedělní zájezd do Jugoslávie a Itálie, který se velice vydařil. Mimo tento zahraniční zájezd konány byly zájezdy do Tater, Orlických hor, Krkonoš a na Šumavu. Pochopení významu zájezdu pražské župy do Plzně projeveno bylo velkou účastí členstva. Již po dobu 11 roků vydržuje klub svým nákladem vlastní knihovnu, jejíž nájem pohltí ročně největší část členských příspěvků. Klubová činnost jest bohatá. V zimních měsících pořádají se různé kursy, debatní večírky atd. Knihovna, kde zastoupena jest skautská a tělovýchovná literatura, jakož i zábavná četba, čítá na 500 svazků a jest členy hojně vyhledávána. Spousta různých průvodců, map, cestopisů a cestovních pomůcek usnadňuje členům vypracování zájezdů, jak do oblasti Čsl. republiky, tak i do ciziny. Táborový materiál jest stále doplňován a jest všemu členstvu k dispozici. Pro Slovanské Jamboree v roce 1931 nabídl se klub Výkonného výboru OS, že bude tento reprezentovati na sjezdu a doufá, že důvěru v něj kladenou nezklame. Již nyní přináší členstvo různé návrhy, shání materiál atd., aby bylo vše včas hotovo. Jen pokladník br. Ledvina smutně věší hlavu, že bude to stát mnoho peněz. L.K. (S-J 112 / 1930)

První klub Old skautů otevírá dne 28. října na Libeňském ostrově svoji klubovnu, srub, který mohli účastníci Jamboree obdivovati na Táborech slovanských skautů vedle vyhlídkové věže. (S-J 35 / 1931)

Klub Old skautů Přátelé Vatry pořádal 8. dubna přátelský večírek spojený s rozdělením cen a promítnutím filmů ze závodů. Večírku přítomen byl m. j. Ing. Vl. Novák, kapitán československého lyžařského mužstva v Lake Placid. (S-J 141 / 1931)

Oldskauting ve Zlíně

1932 Starší skauti 1. oddílu zakládají první klub oldskautů ve Zlíně. Klub dostává organizační číslo 49 a zvolil si název ALOHA–OE (láska k tobě) Zakládající členy klubu byli: br. K. Bzura, K. Červinka, O. Drápal, S. Divina, V. Kašpárek, K. Kovář, O. Kovář, M. Neuman, J. Smejkal, a K. Šiftař. Klub si buduje srub, klubovnu za Březnicí, kde vyvíjí svoji bohatou skautskou a sportovní činnost.

1933 Členové klubu OS tvoří jádro zlínské výpravy na světové jamboree do Budapešti. Delegováni byli br. K. Šiftař, K. a O. Kovářovi, J. Smejkal a K. Bzura. Reprezentovali skvěle, nejen Zlín, ale celou ČSR.

1934 Je založen další klub OS s číslem 39 a názvem PONTIAC. Na oslavách skautingu získávají bratři Kovářové prvé a druhé místo.

1935 Do 49. klubu OS přistupují další členové br. Galatík, a A. Drápela. Klub táboří u Sečské přehrady v Čechách. Členové klubu se účastní slavnostního odhalení pamětní desky generálu Šnejdárkovi v Napaledlích.

1936 V lednu přednáší ve Velkém kině ve Zlíně náčelník, profesor A. B. Svojsík. Při této příležitosti se s oldskauty setkal a napsal do jejich kroniky zápis.

Bratři Oldskauti!

Uprostřed zimního a náledí, která byla v pros-
lední době byla věci Vám projevem, slohem a výstavou
výstavou našich Starců na skautské "jednom oboutem
- skautem pro celý svět."

Obt skautského platu je naší příslušnou prací
celého světového skautského sdružení, kteří mají jen
celé dány, na to je pro vás, skautem a to i na všech
skautech, aby je učinili skutečnou
tím, je žijící svět, myslíte!

Hodně štěstí a zdraví pro všechny váš svět!

S pozdravem Vám všem

Ze Zlína 19. ledna 1936

A. B. Svojsík

1938 Na Pinduli u Běhulova rybníka zahájil 39. klub OS stavbu klubovny. Do činnosti zahrnuli i vodáctví. Členové klubu sjíždějí na kanoích Vltavu z Českého Krumlova do Davle. 49. klub uspořádal meziklubovou skautskou olympiádu v lehké atletice.

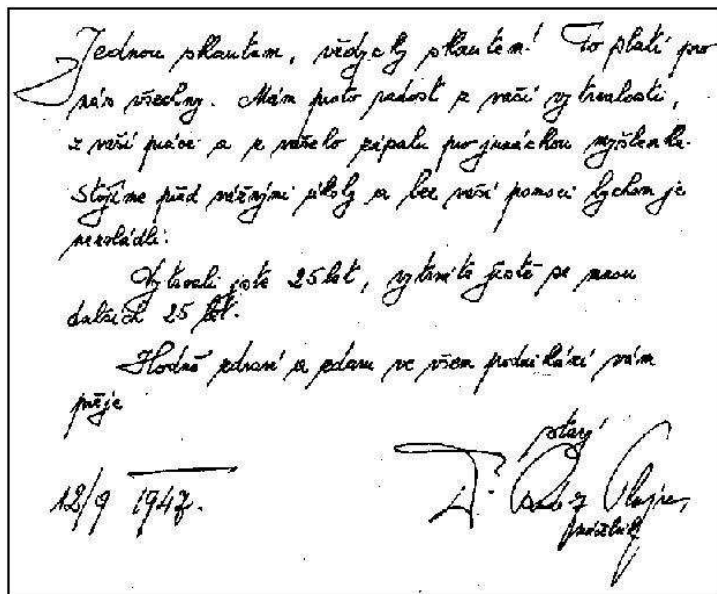
1940 až 1945 Po obsazení našich zemí německými okupanty zastavují kluby svoji veřejnou činnost. Osmatřicet zlínských oldskautů se s okupací nesmiřuje. Zapojují se do ilegální odbojové skupiny „Tomáš“. Byli to jmenovitě br. Bašák, Bednařík, Bendl, Blažek, Číkl, Dohnal, Falhar, Hlásenský, Hlušník, John, Kačírek, Konupčík, Kristl, Kučera, Kajman, Maděra, Machů, Malota, Maňas, Matulík, Metzenauer, Měšťánek, Mikulčák, Nohel, Obdržálek, Onderka, Pauzar, Příhoda, Rokos, Salač, Sokol, Stacke, Šiftař, Šlégr, Vaňura, Veihauser, Vyoral, Vlček, Vysloužil, a Sicherek. Dva z bratří, Matulík a Maděra, byli umučeni v koncentračním táboře. Br. Divínovi se podařilo uprchnout a pak bojoval jako letec v Anglii. Umučení bratři obdrželi od prezidenta Válečný kříž in memoriam. Ostatní bratři obdrželi různá státní i skautská vyznamenání.

1945 Ještě před vypuknutím povstání 3. května, kdy zaznívala v okolí Zlína střelba, nastoupili skauti i skautky z klubů OS do pořádkových služeb. V první dny byla konána tato služba na Padělkách a na Sokolské ulici až po Čiperovu vilu. Z iniciativy br. Z. Kováře ze 49. klubu je svoláno dne 8. května ustavující shromáždění, kde bylo rozhodnuto, o nové etapě skautské činnosti.

1946 V dubnu je založen nejmladší, 29. klub, vedoucím se stal br. E. Pompe.

1947 Zemská rada Junáka schvaluje 30. října zřízení samostatné Zlínské oblasti s účinností od 1. ledna. Ve Zlíně již naplno pracují tři kluby. 49. vede br. Drápal, 39. br. Konupčík a 29. br. Pompe. Nejmladší klub si staví klubovnu na Burešově. Zbourána byla v roce 1949 ještě před zabavením. v tomto roce je zlínskému skautingu 25 let. Z iniciativy 49. klubu OS je svolán junácký jezd oblasti na dny 30. května až 2. června. Sjezd a oslavy organizují všechny tři kluby OS. K tomuto výročí sestavil oldskaut br. O. Kovář publikaci „25. let

skautingu ve Zlíně“. Další oldskaut br. Z. Kovář vytvořil dosud asi nejzdařilejší portrét, bustu, zakladatele československého skautingu A. B. Svojsíka. V prosinci slaví 29. klub otevření své nové klubovny. Při návštěvě Zlína píše br. R. Plajner, náčelník Junáka do kroniky klubu OS.

1948 Oldskauti se podílejí na přípravách Junáckého sněmu, který měl proběhnout ve Zlíně ve dnech 28. až 29. února. Mocenským zásahem a komunistickou zvlí byl sněm zakázán a zrušen. Junák byl zbaven členství v mezinárodním skautském hnutí. Kluby OS již podruhé zastavují svoji veřejnou činnost. Nejprve to bylo zvlí nacistů, nyní komunistů. V červenci však ještě 29. klub uskutečnil putovní tábor po Slovensku, partiemi Nízkých Tater.

1951 Za dosud nevyjasněných okolností vyhořel srub Pontiac, klubovna 39. klubu OS. Členové bývalých klubů OS spolu ilegálně slaví 20 let trvání srubu Aloha-oe. Skautský duch není zlomen.

Zpracoval Vladimír Stöhr

SEDÁVALI S NÁMI u táborových ohňů

V roce 2005 oslaví pražské středisko Šipka sedmdesátileté výročí svého založení. Za tuto dobu nikdy nepřerušené činnosti prošly jeho oddíly stovky členů, kteří se po uplynutí mladých let zařadili na nejrůznější úseky lidské činnosti. Mnozí z nich vynikli nad průměr a jejich jména jsou známa široké veřejnosti. O významu pro lidskou společnost těch, kteří odešli do zahraničí, se občas dozvídáme z uveřejněných tiskových zpráv. Podívejme se alespoň na některé z nich. Původní oddíl Šipky vznikl ze žáků a dorostenců známého pražského Lawn-tenis klubu (předválečného LTC). Jeho členy byli pozdější reprezentanti Československa v ledním hokeji bratři Zábrodští, Lonsmín a Hurych. Na vodě v jiném skupenství reprezentoval Československo Ing. Jiří Gut (Fučík), který se stal mistrem světa ve vodním slalomu, bratři Průchové (Saša a Ík) vyhráli několikrát maraton Budějovice-Praha. Mezi naše sportovce patří i Mgr. Radko Trohař, reprezentant v pětiboji a šermu kordem a pozdější státní trenér v této disciplíně.

Z Šipky vyšla i řada středoškolských a vysokoškolských pedagogů, kteří napsali vysokoškolské učebnice svého oboru. Jedno jméno za všechny, Frederick Jelinek. Znali jsme ho jako Bedřicha Jelínka (Bivoje). Odešel v roce 1949 do USA, stal se postupem

doby profesorem na Cornellově universitě a vůdčí osobností výzkumu počítačové firmy IBM. Dnes je profesorem na Johns Hopkins University v Baltimoru a hvězdou první velikosti v amerických vědeckých kruzích.

V oblasti umění uspěli muzikolog PhDr. Jiří Tichota (Tichák), umělecký vedoucí Spirituál kvintetu, filmový herec Jan Pohan (Budha), nedávno zesnulý herec, spisovatel a moderátor Miloslav Šimek (Kobra). S jeho jménem se dostáváme ke skupině členů, činných v oblasti literatury, ale i aktivní politiky jako Vladimír Škutina a především exprezident Československa a České republiky, nositel řady státních vyznamenání nejruznějších zemí a titulů honoris causa Václav Havel (Chrobák).

K politikům je třeba řadit současného primátora hl. m. Prahy MUDr. Pavla Béma (Střívka), a vlastně i zakladatele střediska JUDr. Karla Skálu (Čila) a jeho manželku Dagmaru (Rakšu), kteří po nezdařeném pokusu o převrat v roce 1949 byli odsouzeni k trestům dlouholetého žaláře. Posledně jmenovaná obdržela v roce 1997 za vynikající zásluhy o demokracii a lidská práva Řád TGM. *Zdeněk Mika - Toomai*

361. KLUB OS „KRÁLOVÁK“ KLATOVY

Náš klub OS 361 - Královák v Klatovech zahájil pravidelnou činnost v roce 1990. Do roku 1992 naše činnost spočívala v pomoci rodičímu se středisku a oddílům a byla by víceméně prací činovníckou. Podstatná část oddílů, i když duchodového věku, pracovala jako činovníci zejména u oddílů, ale i ve středisku i okresní radě. Zásadní zlom v činnosti klubu nastal 15.4.1992, kdy několik členů klubu iniciovalo jiný způsob práce v jeho činnosti. Dohodli jsme se, že jednou v týdnu, a to vždy ve čtvrtek uskutečníme výpravu do přírody. Z počátku byla účast minimální. Avšak již v září nás bylo více - kolem deseti členů. Tito vlastně tvořili „zdravé jádro“, kolem kterého se do dnešních dnů přidává dalších registrovaných členů klubu i ostatních OS. Dnes hrdě můžeme říci, že v průměru naše výpravy absolvuje 15 účastníků. Naším úkolem bylo v první řadě poznat Královský hvozd, tedy místa, kde žili Králováci, jejichž jméno je v názvu našeho střediska i klubu. Později po poznání této části Šumavy jsme se „rozhledli“ po západní části Šumavy a Českého lesa.

V době podzimní, zimní, jarní i letní jsme poznávali a prochodili téměř celé západní podhůří Šumavy. Pokud se stane a je špatné počasí, zůstáváme všichni pohromadě a používáme pozvání jedné ze sester k návštěvě (Koc, klubovny), kde vyčkáme lepšího počasí, nebo v družném hovoru, diskusi, vzpomínkách strávíme den. V případě umoudření počasí vyrazíme alespoň na krátký výlet do okolí Klatov.

Za naší důslednou a „úpornou“ týdenní pravidelnou turistickou činností, jsme byli mladšími sestrami a bratry nazváni „RYCHLOU ROTOU“. I když v našem věku (Ø71 let), je hodinová rychlost v terénu jen 3 km. Samozřejmě, že nezapomínáme také na to, že v krajině ve které se pohybujeme, jsou významné historické památky, architektura, k nimž se vážou místní legendy a pověsti; tím vlastně plníme i kulturně historickou poznávací činnost. Za dobu, od které klub začal vyvíjet tuto aktivitu, tj. od dubna 1992 do dnešních dnů, je to právě 10 let, co jsme uskutečnili 452 výprav s celkovým počtem 5 601 km, čímž se dostáváme na průměr 12,4 km na výpravu, což k naší věkové hranici je výsledek více než uspokojivý. O našich výpravách a dalších akcích vedeme pečlivě kroniku, letos již pokračuje desátým svazkem. Každý zápis o našem putování je doplněn mapkou našeho

pochodu a příležitostně i fotografií. Na článku do kroniky se podílejí všichni dle určeného pořadí. Mimo pravidelných čtvrtěčních výprav jsme v předchozích letech, jak jsem se již zmínil, pokračovali ještě v další činnosti. Zúčastňovali jsme se akcí pořádaných našim střediskem i okresní radou. Bohužel v tomto směru již naše činnost ochabuje vzhledem k našemu věku a dále řada z nás je nahrazována v jejich pořádání mladšími činovníky. Jsme-li však požádáni o různou pomoc, neodmítáme. Z našich řad jsou v této aktivní činnosti pouze 3 bratři zastávající ještě funkce v ORJ a SRJ. Celkem v našem klubu je registrováno 22 členů. Z tohoto počtu je 5 hostujících ze Svojsíkova oddílu. Aktivně se našich výprav zúčastňuje 15 členů, tj. 8 sester a 7 bratrů. Máme ještě jednu výhodu, že je zde 5 manželských dvojic, které prošli skautingem již od mládí. Bohužel i zbývajících 7 členů se moc nezapojuje, platí pouze registrační poplatek a většinou jsou pasivní ze zdravotních důvodů. Protože v našem klubu existuje opravdové kamarádství a na každou výpravu se vždy těšíme, byl učiněn návrh poznat i jiný kraj naší republiky. Už předloni v září jsme uskutečnili týdenní zájezd auty do jižních Čech, do okolí Vimperku, vloni v září jsme byli v Krkonoších a letos máme zajištěný pobyt v Jizerských horách.

Další některé akce krajského významu jsme uskutečnili s rokycanskými a plzeňskými kluby OS. Nemohu opomenout, že každý rok navštěvujeme v době prázdnin řadu skautských táborů, střediska a zavzpomínáme, kdy jsme s těmito oddíly prožívali své skautské mládí. Máme radost z toho, že se nám při našem středisku podařilo založit další klub, a to klub sběratelů, který se jeví jako aktivní, ale od našeho klubu se liší svým programem. Ostatní kluby při střediscích v našem okrese tj. v Sušici, Horažďovicích a Pačejově, neprojevují žádnou činností i přes marné snahy okresního zpravodaje OS.

Závěrem chci ještě podotknout, že máme klubovou tradici. O Vánocích se všichni členové sejdou v klubovně na vánočním posezení, kde hodnotíme naši činnost. Konec roku je zakončen Silvestrem se slavnostní večeří a přípitkem. Naším přáním je vždy, aby nám to stále pochodovalo a ve zdraví jsme prožívali další léta ve skautském duchu.

Náš klubový pokřik zní:

Skautská babka, skautský dědek,
jak ten jejich dávný předek,
mají rádi přírodu, a v ní dobrou pohodu.
Hip, hip hurá hej, na pochod se dej!

Viktor Krbec - Viki

Šedesát let Svobodné Šestačtyřicítky – 46. klubu OS Praha

Tento oddíl, nyní klub oldskautů, vznikl v květnu 1945 jako součást vinohradského střediska. Pětačtyřicítka. Nikdy, po všechna ta léta nepřerušil svou činnost. V létech 1945 až 1948 hledal koncepci programu. Střídali se vedoucí a hlavní těžiště činnosti v té době bylo ve čtyřech velmi dobře vedených družinách. Jezdilo se na zdařilé měsíční tábory a v roce 1947 a 1948 byly po táborech realizovány ještě puťáky. Program byl stabilizovaný, prakticky každou neděli, mimo prázdniny, výprava a každý týden družinovky. V březnu roku 1949 byl oddíl oficiálně rozpuštěn, v rámci druhé likvidace skautingu. S touto možností jsme počítali a oddíl jako celek, kromě titulárního vedoucího, komunisty, pokračoval dále ve své bohaté činnosti. Zachránili jsme jen kroniky, veškerého majetku se zmocnil ČSM. V čele oddílu stál dosavadní zástupce a znamenité fungující oddílová rada. I ve složitých podmínkách se jelo na velikonoční výpravu, tehdy na Máchovo jezero, na Svatodušní svátky a v létě na pětítýdenní tábor, schovat se do jesenických lesů. V září toho roku nás přivítali v Sokole

Nusle. Poskytli nám výborné klubovny, všestrannou materiální pomoc a organizačně nás zařadili jako tábornický oddíl. Tam oddíl uskutečňoval bohatou činnost. Pravidelně byly činné čtyři družiny, velký kus práce odváděla oddílová rada, zřídili jsme roverský kmen a v roce 1950 jsme z mladších sourozenců a přátel založili malou smečku vlčat.

Mimo družinovek jsme pořádali oddílové soboty a družinové výpravy, doplňovaly i výpravy oddílové. O svátcích se jezdilo na vícedenní výpravy, po Vánocích na hory. Červencové letní tábory měly velice zdařilý průběh a trvaly 4-5 týdnů. Po táborech se jezdilo v srpnu pravidelně na puťáky, po vodě (měli jsme své pramice), nebo do hor. Podařilo se vytvořit velice soudržný celek z pro skauting zapálených brášek. Oddílové tradice doplňovaly pravidelné vánoční besídky, v průběhu roku sportovní soutěže, každoroční závody hlídek ve skautské praxi, na táborech celotáborové hry a táborové olympiády. Na tábor jsme pečlivě připravovali hodnotný program, který plně zaměstnával účastníky táborů.

Mám zachovaný vůdcovský zápisník z té doby. Při velice bohatém programu a častých akcích byla např. v roce 1951 průměrná účast oddílu 88 %, roverů 93 % a členů se 100 % účastí bylo sedm. V tom roce měl oddíl 42 členů, čtyři družiny a roverský kmen. V roce 1949 jsme vytvořili „Nesmrtelnou“ trojici, z vedoucího oddílu a jeho dvou zástupců, To přineslo své ovoce v srpnu 1952, kdy byl vedoucí oddílu zatčen, odsouzen za skautskou činnost na tři roky. Vzal vše na sebe a oddíl pokračoval dál. Byli jsme na to připraveni, oddílu se ujal tehdejší první zástupce z Nesmrtelné trojice. Oddíl zmenšil poněkud svůj početní stav a zjednodušil program. Pokračovalo se však v dosavadním duchu dál. Oddíl pořádá i nadále letní tábory a to až do roku 1960. Udržel se družinový systém a celoroční program. Pokračovalo se v Sokole Nusle a později jako kanoistický oddíl ve Spojích Praha. Po posledním táboře v roce 1960 na Mutyněvském rybníce se v následných letech jezdilo na puťáky, hlavně vodní.

V době obnovy Junáka v roce 1968 se oddíl registroval již jako Klub oldskautů. Jeho členové účinně napomáhali při budování organizace a také pomáhali zpravodajovi Svojsíkova závodu při jeho organizaci. V těch dobách uzavírali starší členové klubu postupně sňatky. Jejich partnerky se stávaly příslušnicemi oddílového společenství. Začali jsme provozovat tzv. rodinný skauting a účastníky programu se postupně stávaly i naše děti. I po roce 1970 rozvíjel klub svou činnost. Pořádaly se výpravy, kulturní podniky, oslavy životních jubileí, Mikulášské besídky, schůzky. Hrávali jsme volejbal a v zimě jezdili na klubovou chalupu do Krkonoš. V těchto letech odešlo několik členů do zahraničí. Se všemi jsme udržovali písemný kontakt. Všichni se pak po roce 1989 začali vracet do Prahy. Dva na trvalo a hned se přihlásili k činnosti klubu, ostatní na návštěvy, při nichž se téměř vždy setkávali se svými druhy z oddílu.

V roce 1989 byli mnozí členové v Městské knihovně anebo alespoň na Mariánském náměstí. Klub se ihned registroval jako 46. klub oldskautů Praha. Jeho přední členové se aktivně zapojili do obnovy skautského hnutí v ústředních orgánech i na půdě mateřské Prahy 2. Tradicí se stalo červnové víkendové táboření na Mutyněvském rybníce, Mikulášské besídky a schůzky v klubovně na Bělehradské tř. Pestrý program doplňují kulturní podniky, výpravy, zimní lyžařské výpravy i oslavy životních jubileí.

Letošní zářijové výpravy na Jindřichohradecko, po úzkokolejné železnici do Bystřice, tam s přenocováním a s výpravou na Landštejn a do okolí se zúčastnilo dvacet členů a nejbližších rodinných příslušníků. Táboření na Mutyněvském rybníce v červnu se zúčastňuje obvykle přes třicet osob, na Mikulášské přichází hodně přes třicet členů a jejich partnerek a někdy i naše milé dětičky, které již dávno nejsou školou povinné. Ve 46. klubu OS Praha se v roce 2004 registrovalo 23 aktivních členů.

Mirek Pergler - Dany

Ještě malá poznámka k autorovi článku

Za celou touto činností stála především osoba Daného, byl to právě on, kdo klub vedl, a za jeho vedení byl 21.5.1952 zatčen. Díky jeho statečnosti zůstalo věznění jen u jeho osoby, i když i ostatní členové vedení oddílu byli vyslýcháni. Ihned po návratu z Jáchymova se stal „šedou eminencí“ oddílu a pomáhal, jak mohl. Po roce 1968 se stává členem náčelnictva a organizuje Svojsíkův závod. Samozřejmě i v roce 1989 pracuje pro skautské hnutí, za což je v roce 1995 vyznamenán Řádem Stříbrného vlka.

Vůdce klubu Ada Socher- Dolfi

RADIOSKAUTING V LÁZNÍCH BĚLOHRAD

Ve světové skautské organizaci je dnes amatérské vysílání populární aktivitou, Umožňuje přímou komunikaci skautů z celého světa. Moderní komunikační prostředky nabídlý skautům vzrušující příležitost získat nové přátele v jiných městech a zemích, aniž opustili vlastní domov. Čtyřicetiletým potlačováním však propásl máš skauting mimo jiné i v té době ohromný rozmach radiokomunikační techniky, s tím spojený rozvoj radioamatérství a jeho mnohostrannou užitečnost ve skautském hnutí.

V roce 1958 navrhl a poprvé zorganizoval anglický skaut a radioamatér Leslie Mitchell G3RHK, skautské jamboree amatérských vysílacích stanic. Tato aktivita se do současné doby rozrostla na pravidelná každoroční skautská setkání mnoha tisíc skautů a skauetek. Celosvětové Jamboree On The Air (JOTA) se koná vždy ve třetím říjnovém víkendu, kdy desítky tisíc skautů po celém světě usedají k radiostanicím a navazují radiová spojení mezi sebou, představují a zdraví se navzájem a sdělují si zajímavé informace ze skautské činnosti.

Při skautském středisku v Lázních Bělohradě byl v roce 1991 zřízen Radioklub střediska Junáka. Dne 15. listopadu 1991 byla Inspektorátem radiokomunikací přidělena pro vysílací stanici značka OK1OMZ. Prvního JOTA se náš radioklub účastnil v roce 1992. Navázali jsme fonická spojení a pozdravili skauty v Náchodě, Chrudimi, Přelouči, Nové Pace, Klecanech u Prahy a v Kroměříži. Telegrafním provozem potom několik spojení se skauty v Anglii a Holandsku. Nejzajímavějším spojením, trvajícím půl hodiny, bylo spojení se skautskou meteorologickou radiostanicí ve městě Surabaya v Indonésii. Taufiq, operátor této stanice, nadšeně pozdravoval všechny naše skauty. Další JOTA jsme se účastnili v roce 1993, 1994 a 1997 a vždy jsme navázali spojení se skautskými stanicemi.

Každý účastník JOTA posílá hlášení o účasti a tato hlášení z celého světa se centrálně zpracovávají ve skautském ústředí v Ženevě a výsledkem je zpráva World JOTA Report, která je potom rozesílána do všech zúčastněných zemí. Dvakrát v této zprávě bylo uvedeno i naše skautské středisko a klubová stanice OK1OMZ. I mimo JOTA jsme navázali několik set spojení s různými stanicemi po celém světě. Za všechna tato spojení posíláme tzv. QSL lístky (naši vizitku), kterými potvrzujeme navázaná spojení. Na oplátku zase protistanice potvrzují tyto lístky nám. Jednou z velkých akcí, které jsme se zúčastnili, bylo zajišťování radiového spojení při akci vodních skautů NAVIGAMUS 94 na Orlíku. Vypomáhali jsme radioamatérské stanici ústředí Junáka v Praze. Doprovázeli jsme hvězdicovou jízdu vodáků po řece Lužnici z Tábora do Bechyně. Díky radiospojení měla akce hladký průběh. Obdrželi jsme i děkovaný dopis od ústředí Junáka, Radioklubu ústředí a Hlavního kapitanátu vodních skautů.

Jiří Podlipný

PRVNÍ RÁDIO NA TÁBOŘE

1. klub Old skautů zřídil si na svém tábořišti letošního roku přijímací stanici. Tábořiště nebylo zrovna příznivé ani pro postavení antény ani pro dobré uzemnění, neboť se nalézalo na svahu, ze tří stran obklíčené stromy. Zprvu anténu zhotovili jsme jednodrátovou, tvaru „V“, v 90% ne vyšší přes 3 metry v celkové délce 20 m. Uzemnění drátem 1 mm v délce rovněž 20 m do země mělce zapuštěným. Stanice členem klubu zapůjčená byla reflexní

jednolampovka s otevřeným vnitřkem (zadní část skříně nekrytá). Příjem Prahy byl velice špatný následkem malé antény i špatného uzemnění. Následující sobotu napjata ve výši 6 m anténa dvoudrátová, dlouhá asi 80 m. Uzemnění svedeno na stranu druhou, prodlouženo až do vlhké půdy údolíčka a po celé délce zalito vodou. Tentokrát příjem byl úplně dobrý. Praha šla silně na 4 páry sluchátek. Cizina, zejména Vídeň, a několik stanic německých, zcela uspokojivě. Později v noci, padala-li mlha, měli jsme však po příjmu. Součástky obyčejně tak provlhly, až i kapky vody stékaly, a tu nebylo možno ze stanice dostat přirozeně jediného zvuku. Nezbylo než druhý den staničku nechat vysušit sluncem. I za dne šla Praha velice pěkně. Stanička byla v chodu i při sjezdu OS na Svárově a vystřídalo se mnoho členů klubů OS při poslechu i přítomný zpravodaj náčelnictva br. Dr. Šimánek.

Velice praktickým aparátkem pro skautské: tábory jest „Multiptex“, který popsán jest v 3. čísle časopisu „Radioamatér“. Stanice je jednolampová (krystal a lampa) reflexní, bez cívek. Ladění variometry. Pro tábory vyžádala by si však úpravu amerických přenosných stanic, t. j. do kufříku, v němž umístěny byly by i baterie. Nebyla by větších rozměrů než 300x300x120 mm. Nevyžádá si velkého nákladu, jelikož mnoho součástí může si každý snadno zhotoviti doma.

Jednoduché stanice krystalové, nejlevnější a přece skýtající nejčistší příjem, přijdou k platnosti při táborech v příštím roce. Nová stanice strašnická, silnější, a přejme si i „čistší“, bude mít značný rozsah a zprávy napovídají příjem na krystal po celých Čechách a snad i dále.

(S-J 47 / 1925)

Kdo byl Jan Novák - Mangidon

Narodil se 15. 3. 1870 a zemřel 11. 12. 1938 záhy po Svojsíkovi. Byl nejvěrnějším spolupracovníkem A. B. Svojsíka a předním překladatelem skautské literatury. Po smrti Svojsíka byl jmenován náčelníkem; byl jím necelé tři měsíce

Skautsky se mu říkalo Mangidon to značí Velká Huba. Byl totiž vynikající řečník. Mluvil věcně, vtipně a kultivovaným jazykem. Povoláním byl profesor češtiny, ale učil anglickým způsobem, při kterém se žáci jazyk neučí pomocí slabik, jak to je u nás zvykem. Měl svou vlastní školu v Libni naproti vyústění Libeňského mostu. Jinak byl místostarosta Junáka a náčelníkem České země, Svaz měl v té době vedle „hlavního“ ještě náčelnictvo pro jednotlivé země: Čechy, Moravu, Slovensko a Podkarpatskou Rus.

V roce 1928 přeložil Baden-Powellovu „Rovering to Success“, bibli rovingu, s českým názvem „Cesta za úspěchem“. V roce 1921 vydal se Svojsíkem „Základy skautingu“ V časopise „Vůdce“ najdeme celou řadu článků podepsaných jeho jménem nebo jako Mangidon. Za svou spolupráci se Svojsíkem obdržel, jako jediný skautský činovník pozlacenou Swastiku.

Velmi vtipné jsou jeho glosy ke knize pana Seiferta „Přírodou a životem k čistému lidství“ Ze Setonovy knihy „The Book of Woodcraft“ přeložil část pojednávající o organizaci Woodcraftu. Zejména ročníky „Vůdce“ 1921 až 25 jsou plné jeho článků

Mirko Vosátka - Grizzly

Stručně o klubech

55. klub OS Plzeň

Klub vznikl nepozorovaně, někdy záhy roku 1990, kdy znovu ožil náš chlapecký oddíl. První schůzky byly téměř živelné, později se schůzky konaly již pravidelně, 1x měsíčně. Pak byly schůzky s daným programem; nejprve zprávy z poradního sboru župy, které se

konaly téhož dne dopoledne. Větší čas je věnován hlavnímu bodům programu. Většinou jsou to zprávy z cest, doprovázené fotografiemi. Největší cestovatelem je bratr Radouš, který kromě Austrálie už procestoval všechny světadíly. Někdy přijde na besedu člen jiného klubu nebo i odborník neskaut. Klub má 11 členů, schází se ale jen důchodci, členové oddílu z let 1945 - 49. Ostatní dostávají zápisy ze schůzek, které nám nahrazují kroniku. Do kategorie oldskautů přistoupili činovníci oddílu, kteří stále pracují v chlapeckém a dívčím oddíle.

Jaroslav Mašek - Hadži

920. středisko ŠÍPŮ, Praha 10

Vlastní klub vznikl v roce 1968 pod vedením br. Hovorky - Šípa. Základní členská základna byla z původního 92. oddílu Šípů v Záběhlicích. Doplněn byl hlavně činovníky, kteří se do Prahy přistěhovali, a pokračovali ve své skautské činnosti v tomto středisku. Např. z Police nad Metují br. Grizzly, z Vodňan br. Baghyra, z Blanska Robin, z Kralup Roger, sestry z historického 1. dívčího oddílu. Po odstoupení br. Šípa převzal vedení br. Hynek - Kazeta. Po obnově činnosti v roce 1989 tento klub vedl opět br. Kazeta až do svého skonu, poté převzal vedení klubu br. Vanohásek - Roger, který jej vede stále. Členové OS vykazují činnost při vedení střediska po stránce hospodářské, vůdce střediska, práci v ORJ Praha 10, a hlavně pomoc oddílům při činnosti, na táborech a pochoduující kronikář br. Grizzly.

Jaroslav Skoupý - Robin

226. klub OS při středisku „BRÁNA“, Louosice

Klub vznikl v roce 1994 (93) z činovníků, kteří přestali vést oddíly od r. 1990. Začínalo nás 10. Vedoucím klubu byla zvolena ses. Květa Janotová - Mogaja. Postupně se k nám přihlásily maminky našich skautů a skautek, které ustavily skautský klub. Bylo nás 12, během doby 2 oldskauti odešli tam, odkud není návratu. V minulém roce jsme se omladili, přišla mezi nás skautka z let 1968 -70. Klub se schází 1x měsíčně. Podnikáme výpravy a zúčastňujeme se i oldskautského tábora v Pařezské Lhotě. Klub vede kroniku.

Čestmír Janata - Dafne

53. klub OS při středisku „STŘELA“, Plzeň

Vznikl ze skautského oddílu 53. „Šedá střela“ Plzeň, který od roku 1942 sdružoval chlapce vlčáckého a skautského věku z plzeňských čtvrtí. Původně byla klubovna ve Staré Plzni na dvorku „u Horů“ v Tylově ulici. Nyní má oddíl klubovnu ve středisku Střela, České údolí. Po roce 1968 se u chlapeckého oddílu Šedá střela utvořila větší skupina příznivců oddílu složená ze starších skautů z let 1942 - 1950, a bratrskými trempskými osadami „Jamboree Plzeň“ a vzniklo vedle oddílové rady 53. chlapeckého oddílu Šedá střela i sdružení přátel Junáka. Pod názvem v té době reálným. Po obnově v roce 1989 se po náboru mladých ujala oddílová rada. Po setkání všech tří generací, rodičů a příznivců oddílu vznikl 53. oldskautský klub „Šedá střela“, a ten si udržuje činnost dodnes.

Antonín Skřivan - Monti

Ročenka kmene OS je vkladatelnu přílohou Kmenových novin OS, prosinec 2004, část A. Kluby kmene OS mohou tuto přílohu pro svou potřebu kopírovat. Příspěvky zasílejte na adresy uvedené v tiráži kmenových novin OS.
Neprodejné, určeno pro potřebu klubů OS